

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ
PAŽYMA

DĖL JURIDINIŲ ASMENŲ NEMOKUMO ĮSTATYMO IR LYDYMŲJŲ ĮSTATYMŲ
PROJEKTŲ (TAP-18-1254(3) (TAIS Nr. 18-2391(4))

2018-10-16 Nr. NV-2744

Vilnius

Rengėjas: Finansų ministerija.

Tikslas: didinti nemokumo procesų efektyvumą ir sudaryti sąlygas išsaugoti gyvybingą verslą.

Esama situacija:

- bankroto proceso trukmė išlieka pakankamai ilga (per 2017 m. baigtų bankroto procesų procedūros vidutiniškai truko 1,9 m., tuo tarpu Danijoje, Suomijoje procesų trukmė apie 1 metus, Latvijoje - 1,5 metų);
- įmonės restruktūrizavimą gali inicijuoti tik pati įmonė, kreditoriams tokia teisė nėra suteikta. Pagal „Doing Business“ metodiką nemokumo reguliavimo kokybės įvertis didėja, jei teisinis reguliavimas suteikia galimybę kreditoriams inicijuoti juridinio asmens restruktūrizavimą;
- nėra nustatyta pareiga restruktūrizavimo administratoriui reguliariai informuoti kreditorių susirinkimą (komitetą), įmonės valdymo organą, įmonės dalyvių susirinkimą apie restruktūrizavimo plano vykdymo eigą;
- galiojančios nuostatos nesuteikia galimybės įmonei, kuriai iškelta bankroto byla, nutraukti bankroto bylą ir pereiti į restruktūrizavimą, ir tai atima galimybę dar vykdančiai ūkinę komercinę veiklą bankrutuojančiai įmonei, pasikeitus aplinkybėms, su kreditorių pagalba atstatyti įmonės veiklą restruktūrizuojant įmonę;
- šiuo metu nustatyta kreditorių susirinkimo teisė tvirtinti įmonės turto pardavimo kainą, tačiau neregamentuota, kokiais principais vadovaujantis parduodamas turtas;
- neregamentuoti restruktūrizavimo ir bankroto administratorių savivaldos klausimai.

Esmė:

- pertvarkyti juridinių asmenų nemokumo sistemą, konsoliduojant juridinių asmenų restruktūrizavimo ir bankroto teisinį reguliavimą;
- nustatyti, kad, jeigu teismas gauna vieną ar kelis pareiškimus dėl bankroto bylos iškėlimo ir (arba) dėl restruktūrizavimo bylos iškėlimo tam pačiam juridiniam asmeniui, jie privalo būti nagrinėjami kartu;
- nustatyti 60 dienų (šiuo metu terminas nenustatytas) ginčų nagrinėjimo terminą pirmojoje instancijoje, 30 dienų apeliacinėje instancijoje ir procesą rašytinio proceso tvarka. Darytina prielaida, kad bankroto proceso trukmė sutrumpėtų iki 1 m. 1 mėn. Be to, siūloma nustatyti, kad juridinio asmens likvidavimas dėl bankroto negali trukti ilgiau kaip vienus metus nuo teismo nutarties likviduoti juridinį asmenį dėl bankroto įsiteisėjimo dienos. Teismas turi teisę nurodytą terminą pratęsti, jeigu dėl to su motyvuotu prašymu kreipėsi nemokumo administratorius arba kreditorių susirinkimas;
- nustatyti, kad juridinio asmens restruktūrizavimo iniciatyvos teisę turėtų ne tik pats juridinis asmuo, bet ir kreditorius, kuriam prievolės įvykdymo terminas yra suėjęs;
- įvirstinti naują institutą - susitarimą dėl pagalbos finansiniams sunkumams įveikti. Nemokumo proceso inicijavimas pradedamas juridinio asmens arba kreditoriaus pranešimu apie ketinimą kreiptis į teismą dėl nemokumo bylos iškėlimo, jeigu per šiame pranešime

nurodytą terminą nebus sudarytas susitarimas dėl pagalbos arba priimtas sprendimas bankroto procesą vykdyti ne teismo tvarka;

- trumpinti restruktūrizavimo plano pateikimo teismui terminą ir atitinkamai prievolių išieškojimo sustabdymo laikotarpį nuo 6 mėn. iki 4 mėn.;
- siūloma, kad teisę kreiptis į teismą dėl restruktūrizavimo bylos juridiniam asmeniui iškėlimo įgytų kreditorius, jeigu juridinio asmens pradelsti įsiskolinimai kreditoriui viršija 10 minimalių mėnesinių algų;
- nustatyti turto pardavimo principus: rinkos kainos principą, didžiausios kainos principą ir turto apyvartos greičio principą;
- apjungti bankroto ir restruktūrizavimo administratorių profesijas į vieną - nemokumo administratoriaus – profesiją;
- sukurti nemokumo administratorių savivaldą - Lietuvos nemokumo administratorių rūmus, kuriems būtų numatytos funkcijos, susijusios su nemokumo administratorių kvalifikacinių egzaminų organizavimu ir vykdymu, profesinės kvalifikacijos kėlimo organizavimu ir kontroliavimu, profesinės etikos principų nustatymu ir jų laikymosi užtikrinimu.

Derinimas:

- derinta su Teisingumo, Ūkio, Aplinkos, Žemės ūkio, Socialinės apsaugos ir darbo, Susisiekimo ministerijomis, Europos teisės departamentui, Lietuvos banku, Valstybės kontrole, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba, Statistikos departamentu, Teisėjų taryba, Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba, Valstybine mokesčių inspekcija, Muitine, Nacionaline bankroto administratorių asociacija, Nacionaline verslo administratorių asociacija, Nemokumo ir verslo administratorių asociacija, Lietuvos administratorių rūmais, Lietuvos bankų asociacija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos draudikų asociacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos darbdavių konfederacija, Lietuvos verslo konfederacija;
- atsižvelgiant į didelę gautų pastabų apimtį ir interesų skirtingumą 2018 m. birželio 5 d. ir birželio 12 d. Finansų ministerija organizavo tarpžinybinius pasitarimus ginčytinoms nuostatoms aptarti;
- klausimas apsvarstytas 2018 m. spalio 9 d. Tarpinstituciniame pasitarime ir, įvertinus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės, Teisingumo, Švietimo ir mokslo, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų ir Europos teisės departamento pastabas, teikiami patikslinti projektai.

Atitiktis Vyriausybės programai: įgyvendina Vyriausybės programos plano priemonę - juridinių asmenų nemokumo sistemos pertvarkymas, konsoliduojant juridinių asmenų restruktūrizavimo ir bankroto teisinį reguliavimą, didinant nemokumo procesų efektyvumą.

Seime numatyta svarstymo data – 2018 m. lapkričio mėn.

Dalykinio vertimo išvada: siūlome patikslintus projektus svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. 8 706 63 789, el. p. saulius.gaigalas@lr.lt